

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
Національної академії педагогічних наук України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Педагогічний факультет Карлового університету (м. Прага, Чехія)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
Державний Університет «Utena College» (м. Утена, Литва)
Гуманітарний-педагогічний коледж
Мукачівського державного університету

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VII Міжнародної
науково-практичної конференції
26-27 жовтня 2023 року

Україна, Мукачево 26-27 жовтня 2023 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 25 жовтня 2023 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (м. Ужгород);

Теличко Наталія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 26-27 жовтня 2023 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 452 с.

ISBN 978-617-7495-53-5

У збірнику представлено тези доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку закладів загальної середньої та вищої освіти, освіти дорослих і професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова); Гоблик В. В. – д.е.н., професор; Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., професор; Молнар Т. І. – д.пед.н., доцент; Горват М. В. – к.пед.н., доцент; Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент; Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2023

DR. ERDEI G. VÁLTOZÁSOK? ÚJ IRÁNYOK? VAGY MINDEN A RÉGI? – A DEBRECENI EGYETEM FELNŐTTKÉPZÉSE.....	14
DR. PÁLFI S. RESEARCH ON CHILDREN'S RIGHTS IN HUNGARIAN KINDERGARTENS	15
MATULČÍK J. KOMPARATÍVNY VÝSKUM A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA V EDUKÁCII DOSPELÝCH	16
SAKALOVÁ B. VÝCHOVA K ZDRAVIU A ZDRAVOTNÁ GRAMOTNOSŤ NA PRIMÁRNOM STUPNI VZDELÁVANIA.....	18
SHEVCHENKO – LEDYAN C. CONTROL AND SUPERVISION OVER THE EXECUTION OF JUDGMENTS OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS.....	20
SHEVCHENKO – LEDYAN C. SPAIN: RESPECTING HUMAN RIGHTS	22
CHOVRIY S. TRAINING OF PEDAGOGICAL PERSONNEL FOR THE SYSTEM OF PROFESSIONAL EDUCATION IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION	24
CHOVRIY S., HAVOR A. THE ESSENCE OF THE “EMOTIONAL INTELLIGENCE” CONCEPT IN THE CONTEXT OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH	26
DR. PALLAY K., DR. MOLNAR F. THE IMPACT OF THE RUSSO-UKRAINIAN WAR ON THE STUDENT MOBILITY WITH STUDY PURPOSES FROM TRANSCARPATIA (UKRAINE)	28
HERTSOVSKA N., BIZHKO A. THE ROLE OF DISCOURSE COMPETENCE IN THE PROCESS OF LANGUAGE IMPROVEMENT	30
KHMYZOVA O. USING TED TALKS FOR IMPROVING LISTENING COMPREHENSION SKILLS	32
KRAVCHENKO T. THE CHALLENGES OF SCIENTIFIC COMMUNICATION IN THE DIGITAL AGE	33
ЩЕРБАН Т.Д., АНТОНІК Є.М. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАЛЕЖНИХ ВІД СПІЛКУВАННЯ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.....	35
ЩЕРБАН Т.Д., ДАНКАНИЧ А.А. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРА СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У РАМКАХ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ»	37
ЩЕРБАН Т.Д., ДОЛИНАЙ Т.Т. ПСИХОЛОГІЧНІ ПРИЧИНИ АГРЕСИВНОГО СПІЛКУВАННЯ ПАЦІЄНТА З ЛІКАРЕМ.....	39
ЩЕРБАН Т.Д., САМОЙЛОВ О.С. СХИЛЬНІСТЬ ДО СЕЛФІ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	41
ЩЕРБАН Т.Д., ХОМА П.П. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПЕДАГОГІЦІ.....	43
АВШЕНЮК Н.М. ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ: БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ.....	45

САЩЕНКО Є.С. СУТНІСТЬ ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРЕАТИВНОЇ ОСОБИСТОСТІ.....	372	ЧЕКАН О.І., СІВАЧ М.І. АНАЛІЗ ЛІНГВОКОГНІТИВНОГО АСПЕКТУ ТЕМПОРИТМУ МОВЛЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ	415
СІДОР Ю.І., ЛАВРЕНОВА М.В. РОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ОСЕРЕДКІВ КЛАСУ У РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНИХ ЗАВДАНЬ НУШ	374	ЧЕКАН О.І., ШКРІБА В.В. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В КОНТЕКСТІ ВПЛИВУ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	417
СПІЦІНА А.Є. ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	376	ЧЕРЕПАНЯ Н.І. ПРАВИЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ – ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	419
СУБОТА А.А., МАЙБОРОДА І.Е. ХУДОЖНЬО-ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МИСТЕЦТВА.....	378	ЧЕРЕПАНЯ Н.І., РОСПОПА Р.Р. СЮЖЕТНО-РОЛЬОВА РИТМІЧНА ГІМНАСТИКА ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВОЇ РОБОТИ У ЗДО.....	421
ТАЙСТРА А.А., ГОРВАТ М.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЛЯ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ У ПРАКТИЦІ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	380	ЧЕРНИЧКО В.І. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В УМОВАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	423
ТЕНКАЧ В.В., ГОРВАТ М.В. ІННОВАЦІЙНІСТЬ У НАВЧАННІ ЯК ЗАПОРУКА УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	383	ЧОВРІЙ С.Ю., БЛИЧКО В.А. ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА ШВЕЦІЇ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ПОСТУПУ УКРАЇНИ	425
ТОВКАНЕЦЬ Г.В., МАЛЕШКО А.Ю. ПЕДАГОГІЧНИЙ ТАКТ ЯК ОСНОВА СПІВРОБІТНИЦТВА ВЧИТЕЛЯ І УЧНЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	385	ЧОНКА В.В., ЛІБА О.М. ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПРО ФУНКЦІОНАЛЬНУ ЗАЛЕЖНІСТЬ	427
ТОВКАНЕЦЬ Г.В., ОНАЦЬ М.В. ВПЛИВ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	387	ЧОРНОМОРЕЦЬ А.О., ХОМА О.М. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	430
ТУРОК В.В., МОЧАН Т.М. ОСВІТНЄ ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ.....	389	ЧУБІРКО О.Є., ХОМА О.М. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ СПІВПРАЦІ ВЧИТЕЛЯ ТА АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	432
ФАБРИЦЬ І.І., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. РОЗВИТОК КРЕАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ТЕОРІЇ РІШЕНЬ ВИНАХІДНИЦЬКИХ ЗАДАЧ	392	ЧУМАК В.Г., ХОМА О.М. ПІСЛЯБУКВАРНИЙ ПЕРІОД ЯК ЗАВЕРШАЛЬНИЙ ЕТАП НАВЧАННЯ ГРАМОТИ	433
ФЕРЕНЦІ А.М., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. РОЛЬ КОЛЕКТИВНОЇ ТВОРЧОЇ СПРАВИ У РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	394	ШЕВЧЕНКО О.В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ЖУРНАЛІСТІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	435
ФІЛЕЙ В.І., ЛІБА О.М. ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	396	ШИПОВИЧ М.В. ОСОБЛИВОСТІ СЕМАНТИКИ БАГАТОЗНАЧНИХ СЛІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	438
ХОМА О.М. ФОРМУВАННЯ ТЕКСТОТВОРЧИХ УМІНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	398	ШКУРИНА А.О., МАЙБОРОДА І.Е. ФОРМУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ УМІНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ДИЗАЙНУ І ТЕХНОЛОГІЇ	440
ЦЕГЕЛЬНИК Т.М., ГУРА А.М. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	401	ЮРІНА М.М., ЛІБА О.М. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	442
ЦІМБОТА І.М. ДО ПРОБЛЕМИ ОСОБИСТО-ПРОФЕСІЙНОЇ ЗРІЛОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	403	ЮЩИК Л.В., ПОПОВИЧ О.М. ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	445
ЧЕКАН О.І. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТИ ДЛЯ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ: АНАЛІЗ РІВНІВ ПІДТРИМКИ	405	ЯРЕМА М.М. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ	447
ЧЕКАН О.І., БЛЯК О.В. РОЗВИТОК ГОТОВНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ ДО ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ: ІСТОРИЧНА ПЕРСПЕКТИВА.....	409		
ЧЕКАН О.І., ДИУСЬ К.І. РОЗВИТОК ТЕМПОРИТМУ МОВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ	411		
ЧЕКАН О.І., КУНДРИК М.М. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЩОДО ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ У КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	412		

Виділяють три види управління і спілкування [2]:

- авторитарний, який передбачає домінантність та тиск зі сторони вчителя на учня. Застосовує такі методи впливу, як наказ, інструкція, догана, загроза, подяка. Як наслідок учні постійно відчують емоційний дискомфорт в спілкуванні, та витрачають свої сили на психологічний захист від вчителя, а не навчання;
- ліберальний як вираження байдужості вчителя як до досягнення, так і до поразок учнів, що як правило, осуджує будь-які їх дії. В такому колективі учні будуть не згуртованими, негативно налаштовані один на одного;
- демократичний, що створює систему найсприятливішої взаємодії для освітнього-виховного процесу. Рівність, свобода вибору відсутність будь-якого тиску, знаходження компромісу для вирішення ситуацій, врахування інтересу всіх учнів – саме в такому колективі буде доброзичливість, чуйність та повага один до одного.

Сприятлива модель спілкування педагогів із учнями – модель активної взаємодії («Співпраця») – педагог постійно перебуває у діалозі з учнями, тримає їх у позитивному настрої, заохочує ініціативу, схоплює зміни у психологічному кліматі колективу та реагує на них. Як результат – переважання стилю дружньої взаємодії зі збереженням рольової дистанції вчителя, спільне вирішення проблем, що виникають.

У освітньому процесі дуже важливим є те, що педагог повинен виробити свій індивідуальний стиль спілкування, який створить доброзичливу і комфортну атмосферу у класі та сприятиме підвищенню якості процесу навчання і розвитку учнів у цілому [3]. Учителю, як вмілий диригент, повинен відчувати настрій і можливості учнів, влучно підібрати правильні слова у відповідності до різних педагогічних ситуацій і керувати клас до досягнення всіх цілей.

Під час перевірки знань і оцінювання потрібно бути уважним до учнів. Ні в якому разі не поводитись зверхньо, слухати уважно та з зацікавленістю. Заохочувати дітей репліками, наприклад: «Подумай ще», «Не хвилюйся». Також важливо підтримувати мімікою, усмішкою та поглядом. Учні з задоволенням будуть відповідати і працювати з вчителем, який буде ставитись до них з повагою. Ніколи не дозволяти собі репліки «Ти нічого не знаєш», «Твоя відповідь ні про що», «Далі слухати не буду». Тактовний педагог приходить вчасно на роботу та ділові зустрічі, грамотно проводить батьківські збори, не ображаючи на них учнів або батьків учнів.

Для вчителя є важливим те, щоб зацікавити учнів та залучити до співпраці. К. Ушинський зазначав [5]: «У школі повинна панувати атмосфера серйозності, яка припускає жарт, але не перетворює всю справу на жарт, лагідність без нудотності, справедливність без причепливості, добро без слабкості, порядок без педантизму».

Отже, педагогічний такт потрібно розглядати як важливу складову частину професійної майстерності вчителя. Педагогічний такт виступає особливою формою педагогічної моралі сучасного вчителя, тобто сукупності специфічних вимог до педагога, пов'язаних із громадською думкою та професійною освітою, виконанням професійного обов'язку.

Список використаних джерел

1. Педагогічний такт учителя. <https://naurok.com.ua/pedagogichniy-takt-uchitelya-206462.html> 2. <https://flerlena.wixsite.com/psiholog/-c10r1>
2. Савенкова, Л. О. Психологія спілкування: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2015. 309 с.
3. Федорова, Л. Г. Педагогічний такт – основа професійної підготовки вчителя початкової школи. *Educational Dimension*, 2016, 47: 371-375.
4. Хоружа, Л. Л. Етичний розвиток педагога. 2012, 206 с.
5. Ушинський К. Д. Проект учительської семінарії. Вибрані пед. твори: у 2-х т. Т. 2. К.: Рад. школа, 1983. 359 с.

ТОВКАНЕЦЬ Г.В.,
ОНАЦЬ М.В.

Мукачівський державний університет, Україна

ВПЛИВ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Роль освітнього простору та середовища для формування особистості кожного школяра незаперечна. Архітектура, культурне середовище та спілкування, тобто предметно-просторове оточення, формує та розвиває творчі здібності дітей. Головною метою школи майбутнього має стати створення комфортної архітектури шкільного простору, де розвиватимуться творчі здібності школярів у різних напрямках. Архітектура освітнього простору не є безпосереднім компонентом навчального процесу, але вона може полегшити, покращити, розширити цей процес. Чим гармонійніше буде організовано предметно-просторове шкільне середовище, тим більше інноваційних та творчих особистостей зможемо виховати. Таким чином, архітектура та предметно-просторове середовище повинні мотивувати до навчання, залучати до позаурочної діяльності, створювати комфортну та зручну атмосферу, і тим самим змінювати ставлення дітей до освітнього процесу [2].

У світовій практиці існують суперечливі результати досліджень про роль, яку особистість та дитяче середовище відіграють у прогнозуванні

творчого потенціалу. Творчі здібності – це не набуті під час навчання знання та навички. Це те, що сприяє їхньому швидкому засвоєнню знань, закріпленню та різнобічному застосуванню на практиці. Розвинені творчі здібності відображають особистість учня, що гармонійно розвивається [3]. Всі шляхи виховання людини повинні вести до одного результату – вміння жити, вміння відчувати життя і висловлювати свої відчуття, виражати творчу волю і силу – це може забезпечити виховання через мистецтво, через предметно-просторове середовище, що оточує дитину.

Сьогодні першочергове завдання освіти – сформувати індивідуальність учня, максимально враховуючи існуючі здібності, можливості, розвинути його творчий потенціал як необхідну якість особистості. Творча діяльність потребує подолання труднощів, вольової активності, вміння зосередитись на вивченні нюансів. У той самий час основами творчої діяльності є позитивні емоції, захоплення, розвиток пізнавальних інтересів. Система розвитку творчості потрібна, щоб сформувати творчу активність школярів, розвивати у школярів здібностей, які є фундаментом творчої діяльності [4]. Творча діяльність народжується та існує у різних просторових середовищах. Насамперед це середовище, що створює художній простір: простір кольору, звуку, світла, руху, повітря, особливої атмосфери, яка народжує у школяра бажання творити, творити прекрасне, викликає у нього найяскравіший емоційний відгук.

Педагог та вчений О. Савченко вважала, що для людини простір взагалі, тобто порожній, не заповнений нічим простір, не існує. Людині завжди необхідно бачити, відчувати його у повному розмірі [3].

Одним з найважливіших аспектів у навчально-освітній діяльності школярів є проведення позаурочного шкільного заходу. Вільний час у шкільному середовищі інтуїтивно підготує учнів до розвитку тих чи інших навичок. Позанавчальна діяльність стимулює більш різнобічне розкриття в дітей молодшого шкільного віку індивідуальних здібностей, які неможливо розпізнати під час уроків, прояву інтересу до різноманітних видів діяльності, появи ініціативи брати участь у активній, суспільній діяльності, здатності організувати свій вільний час самостійно. Кожен вид позанавчальної, позакласної діяльності: проектна, пізнавальна, винахідницька – поповнює практику живого спілкування дітей у колективі, що у сукупності створює передумови розвитку творчих здібностей в школярів [1; 5]. І як важливо, щоб позакласна діяльність проходила не в стінах звичайних класів, а спеціально організованих просторах, що розширюють світосприйняття дітей, спонукають їх до самоактуалізації.

Творча поведінка визначається індивідуальними та соціальними чинниками. Творчості сприяє поєднання індивідуальних навичок, що стосу-

ються творчих здібностей; когнітивних та особистісних процесів, пов'язаних з самодисципліною, відкритістю та двозначністю; інтересом до предмета та автономного середовища, що створює позитивні настрої.

Список використаних джерел

1. Барко В. Психолого-педагогічна діагностика творчого потенціалу особистості учня в навчально-виховному процесі. К. 2000. 85 с.
2. Моделювання освітнього простору в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»: методичні рекомендації / Укл. Т. В. Деміракі, за заг. ред. В. В. Стойкової. Миколаїв: ОШПО, 2018. 36 с.
3. Савченко, О. Я. Розвивай свої здібності. Навчальний посібник для молодших школярів. К.: Освіта, 1998. 180 с.
4. Товканець Г.В., Онаць М.В. Особливості розвитку креативного мислення здобувачів початкової освіти. Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів: збірник тез доповідей за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції (18-19 травня 2023 р., м. Мукачєво). Мукачєво: Вид-во МДУ, 2023. С. 157 –158.
5. Цуркан Н. Розвиток творчої особистості молодшого школяра в умовах модернізації початкової освіти. Початкова школа. 2017. № 3.С. 57-58.
6. Якою буде нова українська школа: 9 ключових ідей нової української школи, сучасне освітнє середовище, 10 ключових компетентностей Нової української школи, які зміни чекають на старшокласників. Школа. 2017. № 2. С. 2-13.

ТУРОК В.В.,

МОЧАН Т.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ОСВІТНЄ ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Освітнє інформаційне середовище – це важливий аспект сучасної освіти, який може значно покращити ефективність навчання у початковій школі. Освітнє інформаційне середовище включає в себе доступ до інформаційних ресурсів, технологій, методів та засобів, які допомагають учителям та учням здійснювати більш ефективний навчальний процес. Ось деякі способи, якими освітнє інформаційне середовище може підвищити ефективність навчання у початковій школі.

Проблемам впровадження освітнього інформаційного середовища у освітню галузь приділяється значна увага дослідниками як в Україні, так і за кордоном: П. С. Атамачук, В. Ю. Бикова, Т. В. Білоочко, Г. Б. Гордійчук, Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемій, М. О.Топузов, В. В. Ягупова, Ю. І. Яковенко та ін.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>